

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความว่าเหวของผู้สูงอายุในชุมชนแออัดในเขตเทศบาล
เมือง สุรินทร์

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวธิดา มีศิริ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... สัณนิษฐาน: ปณณ..... ประธานกรรณกร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิณนา ลีละไกรวรรณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เอื้อมพร ทองกระจาย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภวัฒน์นากร วงศ์ธนวล)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความว่าเหวของผู้สูงอายุในชุมชนแออัดในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดสุรินทร์ และความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะสุขภาพ สัมพันธภาพในครอบครัวและชุมชน และความสูญเสีย กับความว่าเหวของผู้สูงอายุในชุมชนแออัดในเขตเทศบาลเมืองสุรินทร์

ประชากรในการศึกษาเป็นผู้สูงอายุในชุมชนแออัดในเขตเทศบาลเมืองสุรินทร์ จำนวนทั้งสิ้น 109 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และการสังเกตขณะเข้าไปในชุมชน โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1-30 กันยายน 2540 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน คือ แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป แบบวัดภาวะสุขภาพ แบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัวและชุมชน แบบวัดความหวาดหวั่น และแบบวัดความสูญเสีย โดยแบบวัดดังกล่าวได้ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ และอธิบายคุณลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา โดยวิเคราะห์การจำแนกหมู่ และวิเคราะห์การถดถอยพหุเชิงเส้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้สูงอายุในชุมชนแออัดส่วนใหญ่มีความว่าเหวอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 45
2. ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน มีความว่าเหวแตกต่างกันโดยผู้สูงอายุเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยคะแนนความว่าเหวมากกว่าผู้สูงอายุเพศชาย
3. ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความว่าเหวแตกต่างกัน โดยที่ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพ โสด หม้าย หย่า แยก มีค่าเฉลี่ยคะแนนความว่าเหวมากกว่าผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสคู่
4. ผู้สูงอายุที่มีลักษณะการอยู่อาศัยแตกต่างกัน มีความว่าเหวแตกต่างกันโดยที่ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่คนเดียว มีค่าเฉลี่ยคะแนนความว่าเหวมากกว่าผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่กับบุตรหลาน
5. ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้แตกต่างกัน มีความว่าเหวแตกต่างกันโดยที่ผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้จากบุตรหลานมีค่าเฉลี่ยคะแนนความว่าเหวมากกว่าผู้สูงอายุที่ทำรายได้ด้วยตนเอง
6. รายได้มีความสัมพันธ์ทางลบกับความว่าเหว (ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ -0.16)
7. ภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางลบกับความว่าเหว (ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ -0.54)
8. สัมพันธภาพในครอบครัวและชุมชนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความว่าเหว (ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ -0.03)
9. ความสูญเสียมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความว่าเหว (ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.05)

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอแนะให้ผู้รับผิดชอบทั้งภาครัฐ และทีมสุขภาพหาแนวทางในการป้องกัน และส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลายและส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัวและชุมชน โดยการทำกลุ่มประคับประคอง ให้คำปรึกษากับครอบครัว และเยี่ยมบ้าน เป็นต้นและคัดกรองผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตโดยเฉพาะตัวแปรเพศ เพศหญิง สถานภาพสมรส โสด หม้าย หย่า แยก อาศัยอยู่คนเดียว และมีแหล่งที่มาของรายได้จากบุตรหลานและมีปัญหาสุขภาพ มาประกอบการพิจารณา